N:ro 86
D. 30. Marca.
PIĄTEK.
ROK 1827.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Installacja na Prymasa, Xcia Mich: Poniatowskiego. 1785.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Ces: Austrjacki Gubernjalny Sekr: *Lorentz*, przez nieiaki czas zastępuiący Ces: Austrjackiego Jeneralnego Konsula w Królestwie Polskiem, w tych dniach opuścił *Warszawę*.

Kurs Listów Zastawnych. Za 100 zł: w Lis: Zastaw: bez 1ego kuponu. Przedaiący żądaią zło: 80. Kupuiący ofiaruią zło: 79. Istotnie przedano po zło: 79 i 79 gro: 5.

Gdy z powodu kończącej się fabryki *Młyna parowego* i bliskiego rozpoczęcia wyrabiania i handlowania mąką, oraz innemi wyrobami, iakie Towarzystwo Wyrobów Zbożowych ma na celu, wszelka należytość za sprzedane akcje po dzień 1 Czerwca r. b. ściągnięta być musi, ostrzega się PP. *Akcjonistów* na prowincji mieszkaiących, iż xięgi sznurowe z kwitami tymczasowemi złożone u Kollektorów Loteryjnych PP. *Klarenberga* w Starej Częstochowie, *Mincla* w Lublinie, *Louisa* w Krakowie, *M. Szwarca* w Kielcach, *Natana Kohna* w Płocku, *J. Szwarca* w Radomiu, tylko do dnia 15 Maia r. b. pozostawione będą. Po ten przeto dzień mogą się do tychże z opłatą należnych rat zgłaszać.

Przedsiębiorca *Kosmoramy Narodowej* przy ulicy Wierzbowej Nr 614 Li: B. będącej, chcąc upowszechnić to Widowisko, ułożył *Abonament* w następuiącym sposobie: Osoba chcąca się Abonować, za opłaceniem zł: 1 gr: 5, otrzyma Bilet służący iej na 3 wystawienia, z tem iednak zastrzeżeniem, że na każde wystawienie raz tylko służyć będzie. Widoki Kosmoramiczne co tydzień zmienione zostaną. Abonament przyjmuie się do dnia 5go Kwietnia w miejscu Kosmoramy, w Księgarni *Brzeziny* i w Sklepie Towarz: Dobroczynności.

W dowód zadowolnienia z wybornego przedstawienia Traiedji *Edyp*, obecni słuchacze wczoraj w Teatrze Narodow:, wszystkich artystów przywołaniem zaszczycili.

O dawnych ubiorach Polskich (przez Stanisława Jaszowskiego Z Rozm: Lwo:) Najdawniejszy z dzieiopisów, który wspomniał o ubiorach Sarmackich, iest *Prokop*, mówi on, że *Sarmatowie* koszul nie nosili. *Długosz* opisuiąc stan pierwiastkowy życia *Sławian Sarmackich*, powiada, że takowi nosili suknią wołochatą, grubą i tkaną w domu, rękoma własnych żon ich i córek. Wdedy to wiedli ci *Sławianie* życie koczownicze, prostota i męztwo były dwa główne znamiona ich charakterów. Po śmierci *Bolesława Smiałego* zaczęli Polacy golić głowy, lub iak inni twierdzą, za czasów *Kazimierza Mnicha*. Chcieli zachować pamiątkę, że Król ich, a wnuk *Piastów*, w młodości w Klasztorze się ukrywał. I to drugie podobniejsze do prawdy, iak ażeby dla tego za karę mieli golić głowy, że *Bolesław Smiały* zabił S. *Stanisława*. R. 1466 po ukończeniu woien Krzyżackich wkradł się zbytek do Polski, handel bowiem zakwitnął, iak mówi *Sarniecki*. Odziewano się w tedy suknią bławatną, długą, rzadko fałdowaną, lecz

bogatą na wzór Azjanów. Wielka podówczas taniość była w Polsce, a mianowicie we *Lwowie* r. 1474. Jak świadczy *Zimorowicz* sprzedawano tu kamlotu sztukę po 4 złp., łokieć adamaszku po złotemu, łokieć sukna najlepszego po gro. 20, płótna francuzkiego po gro 7. Od r. 1515 weszły suknie krótkie we zwyczaj. *Zygmunt August* ubierał się po Hiszpańsku i odtąd możniejsi zaczęli nosić ubiory zagraniczne, naśladuiąc panuiącego. Mniejszego znaczenia Panowie przybrali od tej epoki krój sukni od *Tatarów*, iako często z nimi maiący utarczki. Opończa, która w tedy weszła w modę, iest wszakże podług *Starowolskiego* wyrazem Tatarskim. Dziewczęta odkrywały głowy, nosiły złote przepaski perłami osadzone, lub materją iedwabną obwiiane. Nosiły także kwiaty. Około r. 1570 mężatki zaczęły przywdziewać iedwabne albo futrzane czapki. Było Polkom w tych czapkach bardzo do twarzy, bo w czemże Polkom nieładnie! Ogólnie mówiąc były w wieku XVI w modzie u Polek materje *cygrynowe* i tak zwane *muchaierem*. Z tych materji robiono *szarafany czarne*, najczęściej podszyte kunami, lub iakiem innem lekkiem futrem. Używano także axamitu, z którego robiono *letniki* podszywane kunami, i suknie *myśliczkami* zwane. Co do ubioru mężczyzn wieku XVI, pisze *Jan Krasicki* w dziele wydanem roku 1571, że takowi za czasów iego nosili się z Węgierska i Dalmacka, używali złotych napierśników i złotemi haftami spinali suknie. Odtąd zaczęli nosić złote pasy i szable karabelami zwane. Zapewne wstąpienie na tron Polski *Stefana Batorego*, wiele miało wpływu na utrzymanie przez czas nieiaki ubioru węgierskiego w Polsce. W tych czasach łokieć używanego na suknie purpuzanu (szkarłatu) był po 25 groszy, a łokieć adamaszku po groszy 40. (Dokończenie iutro.)

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Donoszą z *Madrytu*, że według wiarogodnych wiadomości, miało się cofnąć wojsko Hiszpańskie stoiące pod *Badaios*. Utrzymuią także, że dowódca Powstańców Portugalskich *Silweira*, 4ty raz wkroczył do Portugalji. — W skarbie Portugal: znalazł się deficyt na 15,292,388 franków. — Wyrachowano w Anglji, że zboże zagraniczne morzem Czarnem, tak tanio iak i morzem Baltyckiem dostawione być może do *Londynu*. — Listy z *Syry* donoszą d. 15 z. m. że niesnaki między *Hydryotami* i *Kandjotami*, w *Narlo* i w *Palas*, z największą trudnością zostały ułatwione. Konsul Austrjacki w *Narlo*, którego *Kandjoci* napadli w własnem iego mieszkaniu, został uratowany przez przybycie okrętu europejskiego. — Dochód Rzeczypospolitej Mexykańskiej, wynosił w roku zeszłym 13ście miljo: piastrów, a wydatek był takiż. — Donoszą z *Wiednia*, iż d. 9 b. m. oznajmił Cesarzowi Kanclerz Państwa Austrjackie: Xże *Meternich*, o zgonie najukochańszej córki tegoż Monarchy, Cesarzowej Brazylji. Cesarz odebrawszy tę smutną wiadomość, zniosł z zwykłą stałością serca ten cios okropny, podaiąc się woli Najwyższego. — Wyiątek z listu pisanego z *Liworno* d. 6 m. b.. Na tutejszym warsztacie okrętowym wystawiono dla *Wice Króla Egiptu*, nową korwetę i okręt. Budowa pierwszej iest bardzo elegancka i kosztuie 30,000 piastrów. Utrzymuią, że na tej korwecie Wice Król osobiście uda się przeciw Grekom do *Morei*. — W nieiakiej odległości, spostrzeżono z portu *Marsylji* kilka statków pod obcą banderą, z których ieden krążył około nowej korwety a potem połączył się z drugim statkiem. Rozeszła się pogłoska, że te statki należą do Lorda *Kochran*, któ-

ry ma zamiar zabrać piękną korwetę, iak tylko wypłynie do *Alexandrji.* — D. 18 b. m. w *Lipsku* biedny starzec obchodził dzień swoich 100letnich urodzin. Ten człowiek od 19go roku życia, przez całą 7mioletnią wojnę był żołnierzem w słuźbie Saskiej, będąc zawsze zdrów i czerstwy, poczym uwolniwszy się od wojska, trudnił się przeszło lat 40 professją mularską, której 92 roku dla tego zaprzestać musiał, iź spadł z dachu i od tego czasu coraz bardziej utracał siły, któremi ieszcze przed kilką laty wszystkich zastanawiał. — W *Wircburgu* wszczął się d. 14 b. m. nagły wicher. W czasie tej nawałnicy dało się uczuć lekkie wstrzęśnienie od strony południowej.— Hrabia *Potocki* Mistrz obrzędów Dworu Cesarsko-Rossyjskiego przybył do *Paryża.* — W *Rzymie* d. 3 b. m. dawał Ojciec S. posłuchanie wszystkim Officerom Austrjackim, należącym do sztabu ieneralnego korpusu, stoiącego w państwie Neapolitańskiem. Ci Officerowie życzyli ucałować nogi Jego Swiętobliwości, lecz Ojciec S. usłyszawszy to, przypuścił ich do ucałowania ręki, a przechodzącemu wojsku Austrjackiemu, udzielił błogosławieństwo, z ganku pałacu *Belwederskiego.* — Donoszą z *Alborga*, z okolic niźszej *Elby*, źe w tem mieście wśród dnia, biedna kobieta przez Oboistę pułkowego zamordowaną została. Ta kobieta przyszła do iego żony upominaiąc się o kilka srebrników, które iej była winna, a gdy ta niemogła się zaraz uiścić, łżyć ią zaczęła, co tak rozgniewało oboistę, źe dobywszy pałasza zadał iej cios smiertelny. Zabójca natychmiast został schwytany i oddany w ręce sprawiedliwości. — Donoszą z Kantonu *Zurych* źe dnia 9 b. m. była nagła burza podobna do najokropniejszego orkanu, poczym zaczeły bić pioruny połączone z ulewą tak iak wśród lata, nakoniec śnieg padać zaczął, co trwało przez pół godziny. — Xna *Delfinowa* niedawno darowała Szewcowi *Bezjer* w *Paryżu* 2,000 franków, dowiedziawszy się źe złamał nogę. Ten uczciwy rzemieśnik iest ojcem 6ciu dziatek.—Pana *Szmit* płatnika głównej marynarki angielskiej, niedawno znaleziono w łóźku bez życia.— W *Limonister* oskarźono człowieka przed tamecznym sądem Kryminalnym, źe zamordował własne dziecko; usłyszawszy o tem żona tego człowieka, udała się niebawnie do sądu, oświadczaiąc źe nie mąź, lecz ona była morderczynią; przez ściśle badanie okazało się nakoniec źe oboie byli niewinni; pierwszy był niesłusznie posądzony, a ostatnia z miłości dla męża wolała raczej przyznać się do zbrodni, niź widzieć go na śmierć skazanego. — Anna *Borleberg* zakończyła niedawno życie w *Szarleton* w Ameryce północ: maiąc lat 88. Ta niewiasta była najstarszą *Aktorką*, o iakich roczniki sceniczne donoszą. Grała ona przez 15 lat przed sławnym *Garykiem* rolę Królowy Katarzyny w traiedji *Henryk VIII*, a do 78 roku życia swego występowała w rolach matron średniego wieku, zaś z młodości aź do 50 lat, grywała role młodych amantek.

DONIESIENIA.

Podaie się do publicznej wiadomości, że w miasteczku Krośniewicach przy drodze bitej do Kalisza i Poznania, a następnie do kraiu Niemieckiego prowadzącej, znajduie się znakomita murowana piętrowa Oberża, do wypuszczenia w dzierżawę z wolnej ręki od S. Jana r. b. 1827. Budowla ta dogodnie bo na rogu Rynku przy samej drodze na przeciwko Poczty położona, obejmuie obszerne i przystojne umeblowane lokale do przyjęcia podróżuiących, obmyślono zarazem wygodę i wszelką dogodność dla wszystkich stanów, pomieszczenia w swym przeieździe potrzebuiących, równie iak dla ludzi zabawy lub posiłku szukaiących, bez uprzykrzenia podróżuiącym. Dla gospodarza znajduie się w tejże Oberży nie tylko przynależna obszerność miejsca do przyzwoitego zarobkowania, lecz nadto urządzonemi zostały osobne bezprzeszkodne lokale

do pomieszczenia i zamknięcia objektów i zasobów gospodarstwa iego dotyczących. Prócz obszernych i dogodnych Piwnic, znajdnie się w tejże budowli podręcznie położony Sklep do prowadzenia handlu korzennego i tym podobnych Artykulow, do utrzymywania w porządnym stanie Oberży potrzebnych, lub przez podróżnych pożądanemi być mogących. Jeżeliby przeto osoba iaka przynależny fundusz i stosowną kwalifikacją posiadaiąca, mianowicie do przyrządzenia przystojnego iadła usposobiona, miała chęć o takową Oberżę konkurować, zechce się udać w tej mierze do Kommissarza Ekonomicznego dobrami rzeczonemi zarządzaiącego, JPana Grabowskiego.

Dom zaiezdny na Pradze przy ulicy Targowej pod Nr 162, z Spichrzem, i Stajniami, w podwórzu Studnia, iest do sprzedania. Wiadomość u właściciela domu Jgna: Puchalskiego.

W domu Nr 787 przy ulicy Elektoralnej u niżej podpisanej, odbędzie się Licytacja publiczna na następuiące Effekta, Ruchomości iako to: kantory mahoniowe, komody takież, fortepjan angielski masiv mahoniowy, szafy różne, kanapy, krzesła, stoliki mahoniowe z marmurem i bez, serwanta mahoniowa brązem wyzłacanym ozdobiona, serwanta także o dwóch otazach brązem ozdobiona, tafle stołowe miedziane brązem ozdobione, 4 pory roku wyobrażaiące, żerandol szkłem garnirowany naśladuiący fontanne na 4 brązowych morskich delfinach spoczywaiący, lichtarze brązowe, stołowe i ścienne, 6 popiersiów sławnych uczonych, między któremi Woltera, Russa i innych, bronzy, urny z alabastru i amatystowej macicy, samowary miedziane angielskie, zegar brązowy alabastrem ozdobiony, tygodniowy na 4 marmurowych filarach wznoszący się, kopersztychy angielskie, obrazy olejno malowane, półmiski marmurowe, porcelana faians, bielizna stołowa, płótno w sztukach, książki, podstawki srebrem platerowane, szuba sobolowa, chustki Damskie, tołuby, suknie iedwabne Damskie, salopy etc. a to w dniu 2 Kwietnia 1827 r. codziennie o godzinie 9tej zrana do 3 po południu aż do zupełnego ukończenia sprzedaży, za gotowe kurs w kraiu maiące monetą brzęczącą. — Anna Hoffmann.

☞ Mąki Marymontskiej najprzedniejszej z zdrowej Pszenicy, dostać można każdego czasu, pod Nr 784 przy ulicy Elektoralnej, w Młynie Fr: Roesler.

Folwark o mil 10 od Warszawy, na prawej stronie Wisły, przeszło 100 Korcy wysiewu ozimego, lasu włók Chełmińskich 21, iest zwolnej ręki do sprzedania; szacunek całkowity w Listach Zastawnych może być przyiętym. O adressie dowiedzieć się można w Handlu Pana Tugut, przeciw Zamku przy rogu ulicy Piwnej Nr 30.

Osoba posiadaiąca nauki, życzy sobie wziąść obowiązek przysposobienia młodych Paniczów do klassy 1, 2, 3, i 4. lub też będącym w tychże klassach trudności ułatwiać; wiadomość powziąść można u Murgrabiego w Pałacu Ziętecckich pod Nr 2,768 przy ulicy Alexandrja.

Niżej podpisany, utrzymuiąc Restauracją w Hotelu Wileńskim przy ulicy Tłomackie pod Nr 570, uwiadamia Prze: Publi: iż Obiady przy Table d'hôte, iako i do Domów od 1go Kwietnia r. b. punktualnie o godzinie 1ej dawane będą za cenę iuż wiadomą. S. T.

Potrzebuią pożyczyć 12 000 zł: srebrem, a 15,000 ieżeli w listach zastawnych, bespieczeństwo daią na najpierwszej hypotece Dóbr Ziemskich, pod najkorzystniejszemi warunkami. Bliższą wiadomość powziąść można u Mecenasa Kraińskiego przy ulicy Długiej Nr 556.

☞ Przy ulicy Długiej w pałacu niegdyś Podkańskich, są każdego czasu do sprzedania za cene najumiarkowańszą kilkanaście stoliczków szkolnych i 3 obszerne czarno lakierowane stoły. Bliższą wiadomość powziąść można na dole u Tokarza.

Na Krakowskiem Przedmieściu w bliskości Poczty, pewny Kawaler życzy sobie wynaiąć Pokoj obszerny, wysoki, z oddzielnym wchodem, z meblami; ktoby takowy miał zaraz albo od Wielkiej nocy do naięcia, raczy dać zawiadomienie pod Nr 638, przy ulicy Trębackiej w dziedzińcu do P. Kühl.

Podpisany ma zaszczyt donieść Szanownej Publiczności, że w Młynie Nr 1832 przy ulicy Zakroczymskiej, znajduią się do nabycia rozmaite Mąki z zdrowej Pszenicy, w najprzedniejszych gatunkach, za cenę umiarkowaną i przy rychłej usłudze. — *Karól Wajnert.*

Z domu niegdyś Frenkla z pod Nr 371 na Krakows: Przedmie: w d. 26 t. m. po południu o godzinie 3ej wybiegł z 2giego piętra na ulicę, z rodzaiu Psów angielskich, mały czarny młody Piesek; maiący 3 kwartały, mordę spiczastą, uszy obcięte; pod mordą, na piersiach, nogach, również z tyłu włosy żółtawe. Ktoby takowego miał u siebie, zechce się zgłosić pod tenże Ner na 2gie piętro, gdzie otrzyma nagrody złotych 20.

Teatr. Jutro Kome: *Damy* i *Huzary* i Kome Ope: *Asmodeuszek.*